

DOI: <https://www.doi.org/10.36719/2663-4619/80/34-38>

Natəvan Havar qızı Hacıyeva

Azərbaycan Tibb Universiteti
filologiya elmləri doktoru, professor
hacıyevanata7@gmail.com

Mətanət Həşim qızı Hacıyeva

Azərbaycan Tibb Universiteti
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent
hacıyeva.metanet@internet.ru

AZƏRBAYCAN DIİLİNDƏ BEYNƏLMİLƏL TERMINLƏRİN YERİ VƏ ROLUNA DAİR

Xülasə

Azərbaycan dilinin daxili imkanları əsasında, bu dilin bilavasitə özünəməxsus söz yaradıcılığı üsulları ilə müəyyən anlayışın ifadəsi üçün müvafiq termin yaratmaq mümkün olmadıqda başqa dildən həmin anlayışı ifadə edən termin hazır şəkildə alınıb işlədilir. Terminologiyanın böyük bir qismini başqa dillərdən alınmış belə terminlər təşkil edir. Terminlərin dilimizdə formalaşması, ayrı-ayrı elm sahələrində məfhum və anlayışların beynəlmiləl xarakterli dil vahidləri ilə ifadə olunması bir tərəfdən dilimizin terminologiyasının funksionallığını şərtləndirirsə, digər tərəfdən onun beynəlxalq dil ailəsinə inteqrasiyasını asanlaşdırır. Beynəlxalq terminlər bir çox dillərin, eləcə də Azərbaycan dilinin terminologiyasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Azərbaycan dilinin daxili imkanları əsasında, bu dilin bilavasitə özünəməxsus söz yaradıcılığı üsulları ilə müəyyən anlayışın ifadəsi üçün müvafiq termin yaratmaq mümkün olmadıqda başqa dildən həmin anlayışı ifadə edən termin hazır şəkildə alınıb işlədilir.

Açar sözlər: Azərbaycan dili, terminologiya, beynəlmiləl terminlər, alınma sözlər

Natəvan Havar Hacıyeva

Matanət Həşim Hacıyeva

On the place and role of international terms in the Azerbaijani language

Abstract

If it is not possible to create a suitable term for the expression of a certain concept with the unique word creation methods of this language based on the internal possibilities of the Azerbaijani language, the term expressing that concept from another language is ready-made and used. A large part of the terminology consists of such terms borrowed from other languages. The formation of terms in our language, the expression of concepts and concepts in separate fields of science with language units of an international nature, on the one hand, conditions the functionality of the terminology of our language, on the other hand, it facilitates its integration into the international language family. International terms are an integral part of the terminology of many languages, as well as the Azerbaijani language. If it is not possible to create an appropriate term for the expression of a certain concept based on the internal capabilities of the Azerbaijani language, with the unique word creation methods of this language, it is not possible to create that concept from another language, the denoting term is ready-made and used.

Key words: Azerbaijani language, terminology, international terms, borrowed words

Giriş

Cəmiyyət və dilin yarandığı dövrdən cəmiyyətin üzvlərinin kommunikativ tələbatının yerinə yetirilməsi üçün ayrı-ayrı sahələrlə bağlı terminoloji vahidlərin formalaşması zəruri həyati tələbat kimi özünü göstərirdi. Bir sözlə, cəmiyyətin inkişafına uyğun olaraq dildə də həmin anlayışları adlandıran leksik vahidlər meydana gəlirdi.

Cəmiyyət yarandığı ilk gündən inkişaf etməyə yeni-yeni əşya və məfhumların yaradılmasına meyilli olmuş, cəmiyyətin ən müxtəlif sahələri inkişaf etmişdirki, bu inkişafa uyğun da dildə müxtəlif sahələrə

aid terminlər yaranmışdır. Bu o deməkdir ki, dilin terminoloji qatı dilin yarandığı vaxtdan təşəkkül tapmağa başlamış və cəmiyyətin inkişafına uyğun olaraq zənginləşmişdir.

Azərbaycan dili terminologiyasının inkişaf tarixi üç, beş, bəzən altı dövrə bölünmüşdür. Hər bir dövrləşmə aparılarkən terminologiyanın inkişafına təsir göstərən və onun formalaşmasında mühüm rol oynayan müxtəlif tarixi proseslər və hadisələr əsas götürülmüşdür.

Azərbaycan dilinin daxili imkanları əsasında, bu dilin bilavasitə özünəməxsus söz yaradıcılığı üsulları ilə müəyyən anlayışın ifadəsi üçün müvafiq termin yaratmaq mümkün olmadıqda başqa dildən həmin anlayışı ifadə edən termin hazır şəkildə alınıb işlədilir. Terminologiyanın böyük bir qismini başqa dillərdən alınmış belə terminlər təşkil edir. Terminlərin dilimizdə formalaşması, ayrı-ayrı elm sahələrində məfhum və anlayışların beynəlmiləl xarakterli dil vahidləri ilə ifadə olunması bir tərəfdən dilimizin terminologiyasının funksionallığını şərtləndirirsə, digər tərəfdən onun beynəlxalq dil ailəsinə inteqrasiyasını asanlaşdırır. Beynəlxalq terminlər bir çox dillərin, eləcə də Azərbaycan dilinin terminologiyasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Beynəlmiləl terminlərin yaranması elmi-texniki nailiyyətlərin təsir dairəsinin genişlənməsi və dünya xalqlarının qarşılıqlı əlaqəsinin nəticəsi kimi özünü göstərir. Belə qarşılıqlı təsirlər dilləri məhdud milli çərçivədən çıxarır, xalqlar arasında dil əlaqələrini artırır. Dillərin qarşılıqlı şəkildə bir-birinə təsiri və daha güclü elmi-texniki nailiyyətlər əldə edən, elmi kəşfləri ilə seçilən xalqların dillərinin təsiri ilə başqa dillərdə yeni yaranan zəif anlayışı ifadə edən terminin alınması dillərdə ortaq leksik vahidlərin formalaşmasına səbəb olur. Lakin indiyənədək bu terminlərin spesifik xüsusiyyətləri dilçilikdə aydınlaşdırılmamışdır. Tədqiqatçıların bəziləri beynəlmiləl terminlərin fonetik, qrafik, semantik yaxınlıqlarına görə başqa terminlərdən fərqlənməsi, bəziləri isə bir termin bir neçə dildə işlənməsi faktını əsas götürürlər. Bəzən isə hər hansı bir sözün beynəlmiləl termin kimi qəbul edilməsi üçün onun “dünya dillərindən” ən azı ikisində işlənməsini zəruru hesab edilir. O.B. Şaxrayın fikrincə, bu və ya digər söz “bir sıra” dillərdə işlənirsə, onun “beynəlmiləlizm” sırasına daxil etmək olar (Şaxray, 1955: 65).

Dilçi mütəxəssislər arasında beynəlmiləl terminlərə şübhə edənlər belə terminləri “regionizmlər”, yəni müəyyən dil qrupuna məxsus sözlər adlandırmışlar. araşdırmalardan görsənir ki, beynəlmiləl terminlər “regionalizmlərdən” bir sıra xüsusiyyətlərinə görə fərqlənir. Birinci növbədə beynəlmiləl terminlər beynəlxalq əhəmiyyətə malik anlayışı ifadə etməlidir, yəni bir sıra xalqların həyat şəraitinə, varlığına olan münasibətlərində öz əksini tapmalıdır. Bununla belə, həmin termin bir neçə dildə işlənməlidir. Belə cəhətlər elmi anlayışları ifadə edən terminlərdə daha çox öz əksini tapmışdır. Belə ki, terminlərin mühüm bir qismi bütün dünya dillərində eyni mənəni ifadə edir, eyni səs tərkibinə, hətta eyni yazılış formasına malikdir (*agent, loqarifm, atom, internet, indosso, abandon, neytron, antroponim*” və s. terminlər bir sıra dillərdə eyni formada işlənir.

Bu və ya digər dil vahidinin beynəlmiləl söz olması üçün onların işlədildiyi dillərin sayının müəyyənləşdirilməsində də dilçilər fərqli fikirlər irəli sürür. Dünya dilçilərinin çoxusu bu qənaətdədirlər ki, beynəlmiləl sözlər ən azı üç və daha çox müxtəlif sistemli dillərin lüğət tərkibində özünə yer almalıdır və işləndiyi dillərin hamısında eyni semantik mənəyə və oxşar səs qışasına malik olmaqla dilin elm, texnika, mədəniyyət, incəsənət, siyasət, idman, hərbi və s. sahələrinə aid anlayış və məfhumları ifadə etməlidir. Elmi-texniki terminologiyanın ayrı-ayrı sahələrinin beynəlxalq miqyasda unifikasiya edilməsi üçün də böyük əhəmiyyətə malikdir. Beynəlmiləl terminlərin bu xüsusiyyəti onların yayılma arealını genişləndirir və zaman keçdikcə bu vahidlərdən istifadə edən dillərin sayı da artır. “... Köhnə texniki terminlər, adətən, onları yaradan milli dilin xarakterini saxladığı halda, ən yeni adların əsasları, adətən, milli xüsusiyyətlərdən məhrum olmuş ölü yunan və latın dillərindən alınır” (Shor, 1926: 45)

Beynəlmiləl terminologiyanın tərkibində qədim yunan və latın mənşəli sözlərin üstünlük təşkil etməsinin tarixi səbəbləri vardır. İntibah dövründə latın dili elm dili idi. Buna görə bu dildəki terminlər bu və ya digər yollarla dünya dillərin əksəriyyətinə keçmişdir.

Beynəlmiləl xarakter kəsb etmiş terminlər bir neçə dilin ümumi vahidinə çevrildiyi üçün diqqəti daha çox aralıq dil özünə cəlb edir ki, bu da çox halda həmin sözü alan reseptor və aralıq dilin yerləşdiyi coğrafi mövqe, bu dillər arasında özünü göstərən ictimai-siyasi və mədəni əlaqələrlə şərtlənir. Beynəlmiləl terminlərin yaranması və yayılması da təbii olaraq daha çox halda areal amil və xalqların bir-biri ilə müxtəlif xarakterli əlaqə və münasibətlərinin mövcudluğu ilə bağlıdır. Areal amillinin əsas göstəricilərdən hesab edilməsinin nəticəsidir ki, bir çox tədqiqat əsərlərinə beynəlmiləl sözlərlə regionalizmlər

qarşılaşdırılır, çox halda bunlar bir-birindən fərqli anlayışlar kimi təqdim olunur, bəzən isə eyniləşdirilir. Bu məsələnin araşdırılması zamanı yəqin ki, ifrata vararaq həmin anlayışları bir-birindən fərqləndirmək də mümkünür. Lakin beynəlmiləl və regionalizmlər anlayışı semantik baxımdan bir-birindən fərqlənsə də, bir çox beynəlmiləl terminlər, eyni zamanda həm də regionalizmlərdir. Yeni bütün beynəlmiləl sözlər də öz yayılmasının xarakterinə görə müəyyən regionlarla bağlı olur. Nəzərə almaq lazımdır ki, müəyyən regionlarda yerləşən, coğrafi baxımdan qonşu olan dillərin qarşılıqlı təsiri daha intensiv xarakterli və daha güclü şəkildə müşahidə olunur. Ona görə də dünyanın bir regionunda yayılan və regionalizmlər adlandırılan terminləri də beynəlmiləl sözlərin bir növü kimi hesab edilir.

Bir ölkə daxilində meydana çıxan köklü ictimai dəyişiklik, cəmiyyətdə özünü göstərən hər hansı əhatəli ictimai hadisə və yeniliklər dillərdə müəyyən terminoloji vahidlərin yaranmasına və hadisənin xarakterinə uyğun olaraq beynəlmiləlləşməyə səbəb olur. Ona görə də çox böyük coğrafi məkanlarda bəzən eyni dil elementlərindən meydana gələn beynəlmiləl terminlər özünü göstərə bilər. Beynəlmiləl terminlərin böyük əksəriyyəti qədim yunan və latın dilləri kimi leksik elementləri əsasınca yaradılmışdır. Lakin tədqiqatlara məlum olan türkdilli tarixi abidələr, mənbələr və bir çox müasir dillərin leksik tərkibinin təhlili göstərir ki, türk dilləri də bir çox beynəlmiləl terminlərin yaranmasında fəal rol oynamış, bu dil əsasında yaranmış bir çox terminlər beynəlmiləl xarakter kəsb etmişdir. Mənbə dil kimi bu qədim dillərdən alınan və onların elementləri əsasında formalaşan terminlər daha geniş arealda yayılaraq coğrafi baxımdan uzaq məsafədə yerləşmiş bir çox dillərdə, o cümlədən Azərbaycan dilinin də aid olduğu qafqaz arealında da işlədilməyə başlamış və dilimizdə də beynəlmiləl terminoloji qatın formalaşmasına təsir etmişdir. Bu zaman isə təbii ki, aralıq dil funksiyasını müxtəlif dillər yerinə yetirir və ayrı-ayrı aralıq dillər vasitəsilə geniş coğrafi ərazidə yayıla bilər.

Beynəlmiləl sözlərin işlədilməsi, beynəlmiləl dil vahidlərinə müraciət olunması da adi alınmalarda müşahidə olunduğu kimi, ehtiyac və dil vahidlərinin zəruriliyindən doğur. Cəmiyyətin müasir inkişaf mərhələsində də, tarixən olduğu formada heç bir dil alınmalardan qaça bilmədiyi kimi, beynəlmiləl terminlərdən də qaça bilmir. Dünyanın bütün dillərində beynəlmiləl leksik-terminoloji vahidlər dilin ümumi leksik tərkibinin xeyli hissəsini təşkil edir və bu müəyyən tarixi zərurətə əsaslanır. Çünki heç bir dil hər hansı başqa dilə zor gücü ilə öz vahidlərini qəbul etdirə bilməz. Bir dildən başqa dilə söz və terminlərin yayılması tarixi şəraitlə, xalqlar arasında elmi, texniki və mədəni əlaqələrin artıb möhkəmlənməsi ilə mümkün ola bilər. Ona görə də ayrı-ayrı beynəlmiləl səciyyəli sözlərin əksəriyyəti müxtəlif elmi, texniki, mədəni sahələrə aid terminlərdir. Bu vəziyyəti müasir Azərbaycan dilinin müxtəlif sahə terminologiyasının tərkibində də müşahidə etmək olar.

“Türk dilləri, o cümlədən Azərbaycan dili terminoloji baxımdan rus dili vasitəsilə Avropa dillərinə məxsus beynəlmiləl səciyyəli terminlər aldığı kimi, bunun əksi olan dilçilik faktını da danmaq mümkün deyildir. Yəni rus dili də türk dillərindən bu və ya digər sahələrə aid söz və terminlər almışdır ki, bu da müəyyən tarixi dövrlərlə və tarixi proseslərlə bağlı yaranan dilçilik hadisələrindəndir. Rus dilindəki türk sözlərinin böyük əksəriyyəti monqol-tatar hücumları dövründə alınmışdır. Təbii ki, bu zaman digər sahələrlə yanaşı hərbi işlə, müharibə və hərbi proseslərlə bağlı olan terminoloji vahidlərin də daha çox keçmə ehtimalı güclü olur. Tarixin müəyyən mərhələsində müharibələr, ticarət və din terminologiyasının ən uzaq regionlarda da sabitləşməsində güclü amilə çevrildi. Əvvəlcə müharibələr, din və ticarət sayəsində dillərarası əlaqənin ilk addımları atıldı və bunun nəticəsində müxtəlif dillərdə alınma sözlərin meydana gəlməsi, sözlərin bir dildən digərinə keçməsi və beləliklə beynəlmiləl sözlərin formalaşması başladı” (Qasımov, 2011: 202).

Müxtəlif sahələrə aid bir çox anlayış bildirən türkiyəli mövcuddur ki, onlar tarixin ayrı-ayrı dövrlərində müxtəlif ictimai-siyasi amillərlə bağlı olaraq coğrafi baxımdan qonşu dillərə keçmiş, bir dil vasitəsilə digər dillərə də yayılaraq beynəlmiləl termin səciyyəsi kəsb etmişdir. Belə terminlərin mənbə dili türk dilləri hesab olunur və işləndiyi digər dillərdə beynəlmiləl termin kimi qəbul edilir. “Müasir Azərbaycan dili terminologiyasında işlənən və çox vaxt alınma söz təsiri bağışlayan qarovul, tabur, donanma, yatağan və s. kimi terminlər türk dillərinin əksəriyyətində və bu arealda yerləşən digər müxtəlif sistemli dillərdə (ərəb, fars, rus və qafqaz dillərinin çoxunda) eyni və ya oxşar səs tərkibində və eyni semantik mənada işlənərək beynəlmiləl terminlərin yaranmasına səbəb olmuşdur” (ikram m). Ayrı-ayrı türk mənşəli sözlərin beynəlmiləlləşməsi müxtəlif səbəblərlə bağlı olmuş və müxtəlif inkişaf yolu keçmişdir. Bu baxımdan türk mənşəli ordu sözünün beynəlmiləlləşməsi prosesi daha maraqlıdır. Keçmiş

SSRİ xalqlarının əksəriyyətinin dilində rota formasında işlənən bu söz ərəb və fars dillərində urdi, ordi şəklində ilkin mənada işlənərkəndir. Çox ehtimal ki, “orta” sözü rus dilinə keçərək, metateza hadisəsinə uğramış və “rota” formasını almışdır. Daha sonra “rota” forması qayıdış alınma kimi Azərbaycan dilinə keçmiş və hazırda dilimizdə bu formada işlənərkəndir. Bu faktı digər tədqiqatçılar da müşahidə edərək həmin dil elementini beynəlmiləl termin kimi təqdim etmişdir.

Müasir dillərin bir çoxunda hərbi terminologiyanın aktiv leksik vahidi kimi işlədilən kapitan sözü isə türk dilləri vasitəsilə beynəlmiləl leksik fonda daxil olmuşdur. Rota sözündən fərqli olaraq kapitan sözü italyan sözündən türk dillərinə keçmiş, bu aralıq dili vasitəsilə ərəb və rus dillərinə keçərək beynəlmiləl səciyyə daşmışdır.

Yeni məfhum ilə birlikdə bu məfhumu ifadə edən sözlər, terminlər alınır və milli terminologiyaya, bütünlükdə elmi terminologiyaya təsir edir. Bu təsir nəticəsində dünyanın ayrı-ayrı alimləri arasında dil təfəkkürünün yaxınlaşması prosesi baş verir. “Yeni məfhum alınır, başqa sözlə, dünyanın mənzərəsi genişləndirilmiş olur. Bu işə dilin münasibəti birmənalı olmur”. əvvəla, məfhum ilə birlikdə bu məfhumu ifadə edən sözdə alınır. Belə hallar daha çox səciyyəvidir, lakin ola bilər ki, yalnız məfhum alınır, onu ifadə edən söz yox” (Serebrennikov, 1988: 82)

Beynəlmiləl terminologiya fondunda əsasən qədim yunan, latın, ərəb, ingilis dillərindən alınmış terminlər üstünlük təşkil edir. “Azərbaycan dili terminologiyasında isə beynəlmiləl terminləri işlətmək meylə həmişə güclü olmuşdur. Bu bütün elm sahələrinin terminologiyasında daha qabarıq öz əksini tapır” (Sadıqova, 2011: 251)

Türk mənşəli donanma, alay, onbaşı, çavuş, yaraq, bölük, minbaşı, yeniçəri, taqım, top, yüzbaşı və s. onlarca hərbi semantik sözlər də vardır ki, bunlar bir çox türk dilləri ilə yanaşı, ərəb və fars dillərində də işlənir və həmin dillərdə də mənəbə dildəki semantik və oxşar fonetik tərkibə malik olmaqla beynəlmiləl xarakterli terminlər hesab olunmalıdır. Çünki bu terminlər beynəlmiləl sözlərə verilən əsas tələbə - azı üç müxtəlif sistemli dillərdə işlənmə tələbinə cavab verir.

Türk mənşəli beynəlmiləl terminlərin müasir dünya dillərində kəmiyyət baxımından nisbətən azlıq təşkil etdiyini də qeyd etməliyik. Bunun isə əsas səbəblərindən biri bu sahədə aparıcı mövqe tutan digər dillərin daha geniş təsirə malik olmasıdır, digər səbəbi bu dillərdə müxtəlif sahə terminlərinin qaydaya salınmasındakı, unifikasiyasındakı sabitliyin hələlik möhkəm şəkildə özünü göstərməməsi, bəzi hallarda termin yaradıcılığına barmaqarası baxılmasının nəticəsidir. Belə ki, müxtəlif dillərdə termin yaradıcılığında ayrı-ayrı elm sahələrinin mütəxəssislərinin düzgün fəaliyyəti, terminlərə olan diqqətli münasibəti mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Lakin dil faktı kimi termin yaradılmasına və onların dildə sabitləşməsinə dilçi nəzarəti və müdaxiləsi olmadıqda, bu nəzarət olduqda isə öləri və başdövdu xarakter daşıdıqda terminlərin seçilməsində və işlədilməsində müəyyən səhvlərə yol verilir, çox halda isə ehtiyac olmadan belə başqa dillərin materiallarına müraciət olunur.

Beynəlmiləl terminlər alınarkən sinonimiyə imkan verməmək vacibdir. Yaxın anlayışları bildirən terminlərin özləri də bir-birinə yaxın olmalıdır, differensiasiya edilməlidir. Terminologiyada çoxlu sinonimik sıralar vardır ki, milli terminoloji sistemlər daxilində bənzərlik əsasında öz xüsusi termin sırasını yaradır. Bu sıra bəzən milli dil vahidləri və beynəlmiləl fond daxilində mövcud olan digər digər vahidlər hesabına yararır. “Başqa dillərdən keçən sözlər keçdiyi dilin daxili inkişaf qanunlarına tabe olaraq işlədilir və bunun nəticəsində də çox zaman həmin sözlərin gəlmə söz olduğunu müəyyənləşdirmək çətin olur” (Məmmədov, 1958: 22).

Nəticə

Azərbaycan dili terminologiyasında da müxtəlif səbəblərdən buna yol verilmiş və uzun müddət ana dilimizdə tarixən mövcud olmuş bir çox terminlər ehtiyac olmadan alınma terminlərlə əvəz edilmişdir. Buna müəyyən dilxarici amillərin təsiri səbəb olsa da, bir çox hallarda terminologiyaya olan diqqətsizlik də şərait yaratmışdır. Son on iki ilə qədər türk mənşəli *alay*, *bölük*, *taqım*, *onbaşı*, *yüzbaşı*, *çavuş* və s. kimi hərbi terminlərin rus dilindən alınmış terminoloji vahidlərlə əvəzlənməsi buna misal ola bilər. Təbii ki, bu prosesi tarixi şəraitlə bağlı olaraq rus silinin hegemon rolunun böyük olması və respublikamızda milli, müstəqil ordu quruculuğunun inkişaf etməməsi ilə izah etmək mümkündür. Belə bir cəhəti nəqliyyat, tikinti, kənd təsərrüfatı və s. terminoloji sahələrdə də müşahidə etmək mümkündür.

Azərbaycan dilinin daxili imkanları əsasında, bu dilin bilavasitə özünəməxsus söz yaradıcılığı üsulları ilə müəyyən anlayışın ifadəsi üçün müvafiq termin yaratmaq mümkün olmadıqda başqa dildən həmin anlayışı ifadə edən termin hazır şəkildə alınıb işlədilir. Terminologiyanın böyük bir qismini başqa dillərdən alınmış terminlər təşkil edir. Beynəlxalq terminlər bir çox dillərin, eləcə də Azərbaycan dilinin terminologiyasının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Ədəbiyyat

1. Şaxray, O.B. (1955), K voprosu o smislovix vzaimootnosheniyax internacionalnix slov v raznix yazıkaş // İnostraniye yazıki, №1, s. 65]
2. Şor, K. (1926), Yazık i obshestvo. Moskva: Rabotnik prosvesheniya.
3. Qasımov, İ. (2011), Azərbaycan terminologiyasının əsasları. Bakı, Kitab aləmi.
4. Serebrennikov, V.A. (1988), Rol chelovecheskoqo faktora v yazıke. Moskva: Nauka, s. 82
5. Sadıqova, S. (2011), Azərbaycan dilinin terminologiyası. Bakı: Elm.
6. Məmmədov, N. (1958), Dilin lüğət tərkibinin zənginləşməsinin mənbə və üsullarına dair. Bakı: Maarif
7. Xəlilova, S.N. (1991), İnternasional terminlər, Bakı: Maarif.
8. Qasımov, İ. (2007), Azərbaycan terminologiyası. Bakı: Elm.
9. Qolovin, B., Kobrin, R. (1987), Linqvistiçeskiye osnovı uçeniya o terminax. Moskva: Vısshaya shkola.
10. Xəlilova, S. (1988), Yazık i terminologiya. Bakı: Maarif.
11. <http://azerbaycandili.az/Synopsis/Download/4440/M%C3%9C%C4%B0R%20AZ%C6%8FRBAYCAN%20D%C4%B0L%C4%B0ND%C6%8F%20ALINMA%20TERM%C4%B0NL%C6%8FR%20UN%C4%B0F%C4%B0KAS%C4%B0YASI%20V%C6%8F%20STANDARTLA%C5%9EDIRMA%20FORMALARI.pdf>
12. <http://azerbaycandili.az/Synopsis/Download/3300/A%C4%9EAM%C4%B0RZ%C6%8FYEV A%20ESM%C4%B0RA%20H%C6%8FMZ%C6%8FA%C4%9EA%20QIZ%20M%C4%B0LL%C4%B0D%C4%B0LL%C6%8FR%C4%B0N%20TERM%C4%B0N%20YARADICIL%C4%9EINDA%20ALINMALAR.pdf>

Göndərib: 03.05.2022

Qəbul edilib: 28.06.2022